

paa at faa Lovene færdige i Aar, hvis det paa nogen Maade er muligt.

Blem: De foreliggende Lovforslag ere jo helt eller delvis gamle Bekendte. Det var den 22de Januar 1897, at lignende Lovforslag første Gang bleve lagte her paa Tingets Bord, og Venstres Ordfører udtalte den Gang, at det var nogle af de mest demokratiske Lovforslag, der vare blevne forelagte dette Ting af en Højre-regering. Disse Lovforslag have nu i Løbet af snart 5 Aar helt eller delvis undergaaet Forandring. Lovforslaget om Indkomst- og Formueskat til Staten er, efter at der var foretaget ikke faa Forbedringer ved Behandlingen i dette Ting, yderligere blevet forbedret ved Behandlingen i Skattekommissionen og foreligger nu atter i en forbedret Skikkelse, idet der er foretaget nogle mindre Ændringer, hvor der er taget Hensyn til den Kritik, som er kommen frem, navnlig i dette Ting. Det skal jeg ikke udtale mig videre om, for jeg tror, alle erkende, at det er et udmærket Lovforslag.

Det andet Lovforslag, Forslaget om en Ejendomsskyld, fremtræder her i en anden Skikkelse end tidligere. Ligesom der var flere i Fjor, der ikke vare særlig glade ved det, vi fik ned fra Landstinget, saaledes var jeg det ikke heller. Lovforslaget i sin Almindelighed er imidlertid undergaaet mange Forbedringer. Navnlig ser man i § 6 den Skala fra 40 ned til 5 pCt., der er fradraget de smaa Ejendomme, som ere mere værdifulde end de store, saa at man ikke her kommer til forholdsvis at beskatte de smaa for meget, og dernæst fritager man her Ejendomme med under 3 Tdr. Hartkorn, eller hvis de have under 24,000 Kroners Taksationsværdi, til at yde mere end hidtil indtil videre. Derved kommer man til at lempe Overgangen for alle de Ejendomme med nyopdyrkede Arealer og lignende, hvor Ejerne hidtil have svaret forholdsvis mindre Skat, men saa ogsaa have anvendt forholdsvis større Bekostninger, idet Ejeren har opdyrket Jord, der hidtil har ligget ubenyttet hen. Denne Bestemmelse synes mig særdeles heldig. Jeg kunde kun ønske, at der, hvor der staa 3 Tdr. Hartkorn, blev noget lignende bestemt efter Bornholms Hartkorn. Jeg kender mere end en Ejendom, hvor en Mand har opdyrket, saa Lyngjord, og som er mere værd end 24,000 Kr. i Taksationsværdi, men har under 3 Tdr. almindeligt Hartkorn. Jeg kender saaledes en Ejendom, der er vurderet til

170,000 Kr., idet der er opdyrket 21 1/2 Tdr. Land Lyngjord, ryddet Sten, drænet og merglet og opført kostbare Bygninger. Denne Gaard har ikke over 3 Tdr. almindeligt dansk Hartkorn, men over 3 Tdr. bornholmsk Hartkorn. Det var ønskeligt, at en saadan Ejendom ogsaa kunde komme med herunder.

Jeg er glad for Forslagene, og selv §§ 32—33 angaaende den kommunale Beskatning har jeg ikke Spor af Betænkkeligheder ved. Det forekommer mig fuldstændig rigtigt, at det ikke bliver alt for let at laane og skrive Skat ud af andre. I et Sogneraad paa 7 Medlemmer udkræves der altsaa 5 Stemmer for i Stedet for som nu 4. Det forekommer mig ikke at være saa forfærdelig afskrækkende. Jeg kunde snarere ønske den Tilføjelse, at Kommuner heller ikke maatte kautionere for Optagelse af Laan uden efter samme Regler. I Amtsraadene ere lignende Regler for visse Bevillinger. Men naar jeg ser hen til Bornholm, maa jeg beklage, at jeg ikke kan udtale mig saa anerkendende som om Forslagene i deres Helhed. Jeg vil dog indrømme, at for Købstædernes Vedkommende paa Bornholm kunne de nok klare sig efter Forslagene. Der ere Skatteforholdene de samme som i det øvrige Land med Undtagelse af, at Bygningsafgiften opkræves med det halve; thi Gammelskatten, Land- og Ligningskatten spiller her en mindre Rolle. Jeg har en Fortegnelse over Skatteyderne i Rønne, og ser man efter, hvad de have betalt sidste Aar, og hvad de ville komme til at betale i Formue- og Indtægtsskat, viser det sig, at der bliver omtrent Balance. De faa formentlig en Lettelse paa et Tusinde Kroner. Noget lignende vil gælde de andre Købstæder derovre.

For Landets Vedkommende tager det sig helt anderledes ud og ikke til vor Fordel desværre. Ser man efter i Anmærkningerne, viser det sig, at det øvrige Land gennem de Skatter, der frigøres, Gammelskatten, Land- og Ligningskatten, tjener 7,150,000 Kr., og det kommunale Tilskud er 1,625,500 Kr., altsaa i alt en Vinding af 8,775,000 Kr. Til Gengæld paaligner man Landdistrikterne en Ejendomsskyld paa 2,625,000 Kr. og en Formue- og Indkomstsskat, der i Anmærkningerne er ansat til 3,122,000 Kr.; i alt bliver det ca. 5,200,000. Naar man ophæver Skatter og giver Tilskud til i alt et Beløb af 8,775,000 Kr. og man paaligner en ny Skat paa 5,200,000, bliver det altsaa en Skattelettelse paa 3,575,000 Kr., hvilket udgør godt 9 1/2 Kr. pr. Td. Hart-